

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2021-682

7.7.2021

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – disp. – rettsvillfarelse – forsikret i utlandet.

Klager ble ilagt gebyr for perioden 14.5.20 til 24.5.20. Kjøretøyet var oppført som uforsikret i TFFAuto i perioden 14.5.20 til 24.5.20. I forbindelse med import av kjøretøyet hadde klager tegnet forsikring i et polsk forsikringsselskap for perioden 4.10.19 til 3.10.20. Klager anførte at forsikringsplikten var overholdt da kjøretøyet var forsikret i et polsk forsikringsselskap. Subsidiært anførte klager at gebyret måtte ettergis som følge av at klager ikke var kjent med reglene om at kjøretøyet måtte forsikres i et norsk forsikringsselskap. Trafikksforsikringsforeningen anførte at kjøretøyet måtte være forsikret i Norge, og at det ikke var grunnlag for å ettergi gebyret da det må forventes at eiere av norskregistrerte kjøretøy må kjenne til reglene om at et kjøretøy må være forsikret i Norge. Nemnda kom til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon grunnet klagers rettsvillfarelse, og la vekt på at klager hadde vært i kontakt med et norsk forsikringsselskap for å tegne forsikring og få kjøretøyet registrert i Norge. Klager kunne da ikke høres med at han var uvitende om at han måtte tegne forsikring i et selskap registrert i Norge. Videre kom nemnda til at det ikke kunne gis dispensasjon grunnet at kjøretøyet var forsikret i Polen.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikksforsikringsforeningen ila klager den 18.5.20 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 14.5.20 til og med 24.5.20.

Det fremgår av TFFAuto at klager har vært eier av kjøretøyet siden 28.2.20. Kjøretøyet stod oppført som forsikret i et norsk forsikringsselskap i TFFAuto fra og med den 28.2.20 til og med den 13.5.20. Forsikringen opphørte deretter grunnet manglende betaling, og kjøretøyet var følgelig oppført som uforsikret i TFFAuto i perioden fra og med den 14.5.20 til og med den 24.5.20. Kjøretøyet ble forsikret igjen den 25.5.20.

Klager har redegjort for at kjøretøyet var forsikret i et polsk forsikringsselskap. Klager har vedlagt forsikringsbevis fra det polske forsikringsselskapet. Forsikringsperioden er oppgitt som 4.10.19 til 3.10.20.

Klager har anført at det ikke er grunnlag for gebyrileggelse da kjøretøyet var forsikret i et polsk forsikringsselskap. Kjøretøyet har derfor ikke vært uforsikret, og gebyr kan ilegges.

Subsidiært har klager anført at gebyret må ettergis som følge at klager trodde forsikringsplikten var overholdt. Klager var ikke kjent med at det ikke var tilstrekkelig å tegne forsikring i et polsk forsikringsselskap.

Klager er diplomat og er ansatt ved den Mexicanske ambassaden i Norge. Klager har derfor i sitt krav om nemnd vist til artikkel 3, 29 og 41 (2) i Wien-konvensjonen om diplomatisk samkvem.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at kjøretøyet var uforsikret i perioden 14.5.20 til 24.5.20, og at det dermed er grunnlag for å illegge gebyr. Det at kjøretøyet er forsikret i et polsk forsikringsselskap er ikke tilstrekkelig for å overholde forsikringsplikten. Norskregistrerte kjøretøy må være forsikret i et norsk forsikringsselskap, eller i et selskap med konsesjon for å drive forsikringsvirksomhet i Norge, og som er medlem av Trafikkforsikringsforeningen.

I sitt krav om nemnd har Trafikkforsikringsforeningen anført at manglende informasjon på Trafikkforsikringsforeningens sine nettsider er tilstrekkelig for at gebyret skal ettergis som følge av rettsvillfarelse. Informasjon om import og godkjenning av utenlandske kjøretøy er tilgjengelig på både Tolletaten og Statens vegvesen sine nettsider.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet konkluderte med at forsikring måtte være tegnet i selskap som er registrert i Finanstilsynet eller forsikringsselskap som kan drive forsikringsvirksomhet etter finansforetaksloven, for at forsikringsplikten i bilansvarslova § 15 skal være overholdt. Det var dermed grunnlag for gebyrileggelse.

Sekretariatet konkluderte videre med at gebyret kunne ettergis som følge av rettsvillfarelse. Sekretariatet la blant annet vekt på at særreglene om konsesjon til å drive forsikringsvirksomhet i Norge er lite tilgjengelig for forbrukere, at det ikke forelå lett tilgjengelig informasjon på Trafikkforsikringsforeningens nettsider om at forsikring måtte tegnes i Norge. Sekretariatet fremhevet at klager ikke på noen måte hadde blitt gjort oppmerksom på at forsikringsplikten ikke var overholdt ved at han hadde tegnet forsikring i Polen. Sekretariatet viste også til formålet med gebyrordningen, herunder at kjøretøyet reelt sett var forsikret.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda er kommet til et annet resultat enn sekretariatet og mener at klager plikter å betale det ilagte gebyret.

Utgangspunktet i saken er at klager innførte kjøretøyet fra utlandet til Norge. Det ble påsatt norske kjennemerker (skilt). Vegtrafikkloven (lov 18. juni 1965 nr. 4) § 15 bestemmer at registrering

ikke kan skje uten at det er lagt fram trygdeerklæring fra et trygdslag i samsvar med bilansvarslova eller bevis for at motorvognen ikke trenger være trygdet etter nevnte lov.

Det fremgår av Motorvognregisteret at førstegangsregistrering i Norge skjedde 28.2.20 med et norskregistrert forsikringsselskap som garantist. Klager fikk 3.3.20 tilsendt faktura fra det selskapet han hadde tegnet forsikring i med krav om betaling av forsikringspremie for perioden 28.2.20 til 16.12.20, men betalte ikke premien selv etter å ha mottatt purring og varsel om opphør av forsikringen.

Slik nemnda ser saken, var kjøretøyet på denne bakgrunn uforsikret i perioden 14.5.–24.5.20, og gebyret er derfor korrekt ilagt.

Det blir etter dette spørsmål om det er grunnlag for å dispensere fra det ilagte gebyret.

Trafikkforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlåtelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Klager har anført at han ikke var kjent med at kjøretøyet måtte forsikres i et forsikringsselskap registrert i Norge. Manglende kunnskap om gjeldende norske rettsregler, såkalt rettsvillfarelse eller rettsuvitenhet, kan etter omstendighetene gi grunnlag for dispensasjon, men det skal, slik nemnda tidligere har uttalt, mye til for at villfarelsen skal kunne karakteriseres som unnskyldelig og derfor utenfor den enkeltes kontroll.

Import av kjøretøyer fra ett land til ett annet forutsetter at man på forhånd setter seg inn i hvilke regler som gjelder. Det reiser seg mange spørsmål; kan kjøretøyet godkjennes, hvilke toll- og avgifter er det som må betales og hva med forsikring.

Det fremgår av saksfremstillingen at klager selv kontaktet et forsikringsselskap registrert i Norge, og at dette bekreftet og stilte garanti slik at kjøretøyet ble registrert og påsatt norske kjennemerker. Klager kan i en slik situasjon ikke høres med at han var uvitende om at han måtte tegne forsikring i et selskap registrert i Norge.

Klager har også anført at han bør gis dispensasjon fordi kjøretøyet rent faktisk var forsikret i gebyrperioden, ikke i et norsk forsikringsselskap, men i et polsk selskap.

Det er fremlagt kopi av et forsikringsbevis utstedt av et polsk forsikringsselskap som også gjaldt for gebyrperioden, og nemnda legger derfor til grunn at det rent faktisk var tegnet forsikring i den aktuelle perioden.

Som sekretariatet har vært inne på i sin uttalelse, er formålet med innføring av gebyr å få ned antallet uforsikrede kjøretøyer i Norge. Uforsikrede kjøretøyer som volder skade på eiendom eller person, dekkes gjennom en forsikringspool der samtlige forsikringsselskaper som tegner ansvarsforsikring for kjøretøyer, er med. Ordningen fører til dyrere forsikringspremier og innebærer at skadelidt må fremme krav overfor denne spesialordningen i stedet for å kunne gå direkte på kjøretøyet's forsikringsselskap som er offentlig tilgjengelig i Motorvognregisteret. Dersom en skadelidt skulle fremmet et erstatningskrav for skade voldt av klagers kjøretøy i gebyrperioden, måtte kravet ha vært fremsatt på et fremmed språk, og dessuten er det ikke uten videre klart at dekningsomfanget ville vært det samme som i et norskregistrert selskap. Dersom det hadde oppstått uenighet, er det ikke sikkert at sak kunne vært reist for norsk domstol.

Slik nemnda ser det, er det ikke grunnlag for å dispensere fra det ilagt gebyret fordi forsikring var tegnet i et utenlandsk selskap. Klager tegnet selv forsikring i et norskregistrert forsikringsselskap ved registrering av kjøretøyet i Norge, og bør ikke kunne slippe unna gebyrileggelsen ved i ettertid å unnskyldes sitt betalingsmislighold med at det var tegnet forsikring i et utenlandsk selskap.

Klager har vist til regler om immunitet for utenlandske diplomater. Regelverket som nemnda arbeider innenfor, inneholder ikke bestemmelser om fritak for utenlandske diplomater, og det må da være opp til Trafikkforsikringsforeningen å vurdere om det er grunnlag for å ettergi gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).